

CONDUITA RESPONSABILĂ ÎN AFACERI

Ce reprezintă conduita responsabilă în afaceri

Conduita responsabilă în afaceri reprezintă ansamblul standardelor și practicilor prin care întreprinderile urmăresc să prevină și să gestioneze impactul negativ al activităților lor asupra oamenilor, mediului și societății, contribuind în același timp la dezvoltarea economică durabilă.

În acest domeniu, instrumentul internațional de referință îl constituie Liniile directoare ale OCDE pentru Întreprinderile Multinaționale privind Conduita Responsabilă în Afaceri, care oferă recomandări pentru companii în materie de drepturile omului, muncă și relații industriale, protecția mediului, combaterea corupției, protecția consumatorilor, știință, tehnologie și inovare, concurență și fiscalitate.

Repere OCDE relevante

Liniile directoare ale OCDE pentru Întreprinderile Multinaționale privind Conduita Responsabilă în Afaceri reprezintă unul dintre cele mai importante standarde internaționale privind comportamentul responsabil al companiilor în economia globală. Acestea sunt recomandări adoptate de guvernele statelor membre ale OCDE și de alte state care au aderat la Declarația OCDE privind investițiile internaționale și întreprinderile multinaționale.

Liniile directoare oferă un cadru cuprinzător de principii și recomandări destinate întreprinderilor care desfășoară activități în sau din statele aderente, indiferent de dimensiunea, structura sau sectorul de activitate al acestora. Scopul principal al acestor recomandări este de a promova un comportament responsabil al întreprinderilor, astfel încât activitatea economică să contribuie la dezvoltarea durabilă, la respectarea drepturilor omului și la funcționarea corectă și transparentă a piețelor.

Un concept central al Liniilor directoare este **diligența necesară în materie de conduită responsabilă în afaceri (due diligence)**. Aceasta reprezintă procesul prin care întreprinderile identifică, previn, atenuează și gestionează impacturile negative potențiale sau reale ale activităților lor asupra societății, mediului și economiei. Procesul presupune integrarea responsabilității sociale și de mediu în strategiile și operațiunile companiei, inclusiv în relațiile cu furnizorii și partenerii de afaceri.

În practică, aplicarea diligenței necesare implică mai multe etape esențiale, printre care:

- identificarea și evaluarea riscurilor și impacturilor negative asociate activităților companiei;
- integrarea rezultatelor evaluării în procesele interne de management și în deciziile de afaceri;
- adoptarea de măsuri pentru prevenirea sau reducerea impacturilor negative identificate;
- monitorizarea eficienței măsurilor adoptate;
- comunicarea transparentă a modului în care sunt gestionate aceste riscuri și impacturi;
- cooperarea cu părțile interesate relevante pentru remediarea eventualelor efecte negative.

Liniile directoare acoperă o gamă largă de domenii relevante pentru conduita responsabilă în afaceri, reflectând principalele aspecte ale relației dintre activitatea economică, societate și mediul înconjurător. Printre acestea se numără:

- **drepturile omului**, inclusiv prevenirea încălcărilor drepturilor fundamentale și respectarea standardelor internaționale aplicabile;
- **ocuparea forței de muncă și relațiile industriale**, cu accent pe condiții de muncă decente, nediscriminare, sănătate și securitate în muncă și dialog social;
- **protecția mediului**, prin adoptarea unor practici care reduc impactul negativ asupra mediului și promovează utilizarea eficientă a resurselor;

- **combaterea corupției și promovarea integrității în afaceri**, inclusiv prevenirea mitei și a altor practici neetice;
- **interesele consumatorilor**, prin furnizarea de informații corecte și produse sigure;
- **transparența și divulgarea informațiilor**, prin raportarea responsabilă a performanțelor economice, sociale și de mediu;
- **știința, tehnologia și inovarea**, inclusiv utilizarea responsabilă a tehnologiilor emergente;
- **concurența loială și respectarea legislației fiscale**.

Prin abordarea lor integrată, Liniile directoare ale OCDE contribuie la crearea unui cadru comun de referință pentru întreprinderi, autorități publice și alte părți interesate în promovarea unor practici economice responsabile și sustenabile la nivel global.

Cadrul juridic și strategic național actualizat

În plan național, cadrul de funcționare al Punctului Național de Contact pentru conduită responsabilă în afaceri a fost consolidat prin Hotărârea Guvernului nr. 1430/2024, care a modificat și completat Hotărârea Guvernului nr. 420/2005 și a redefinit expres obiectivele, atribuțiile, componența și mecanismele de lucru ale PNC.

Prin acest act normativ, PNC este consacrat ca mecanism național pentru promovarea Liniilor directoare ale OCDE, gestionarea cazurilor specifice și sprijinirea coerenței politicilor publice în domeniul conduitei responsabile în afaceri. Totodată, au fost întărite rolul Secretariatului tehnic, procedurile privind cazurile specifice, obligațiile de transparență și cooperarea interinstituțională.

Ulterior, prin Hotărârea Guvernului nr. 1142/2025, a fost aprobată [Strategia națională pentru conduită responsabilă în afaceri pentru perioada 2026-2030](#), primul document strategic național dedicat acestui domeniu. Strategia urmărește consolidarea cadrului instituțional, creșterea gradului de conștientizare și de aplicare a principiilor RBC în mediul de afaceri, integrarea dimensiunii RBC în politicile publice relevante și dezvoltarea unui mecanism coerent de monitorizare și evaluare.

Strategia conferă PNC un rol central de ghidaj practic și de monitorizare a implementării obiectivelor asumate, în cooperare cu instituțiile membre și cu celelalte autorități cu atribuții în domeniu.

Rolul Punctului Național de Contact al României

Punctul Național de Contact pentru Conduită Responsabilă în Afaceri este structura instituțională responsabilă cu promovarea și sprijinirea implementării în România a Liniilor directoare ale OCDE pentru Întreprinderile Multinaționale privind Conduită Responsabilă în Afaceri.

PNC funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 420/2005 privind organizarea și funcționarea Punctului Național de Contact pentru implementarea Liniilor directoare ale OCDE pentru întreprinderile multinaționale, act normativ actualizat prin Hotărârea Guvernului nr. 1430/2024, care consolidează rolul acestei structuri în promovarea conduitei responsabile în mediul de afaceri.

Activitatea PNC urmărește creșterea gradului de informare și conștientizare cu privire la standardele internaționale privind conduită responsabilă în afaceri și sprijinirea dialogului dintre autorități publice, mediul de afaceri și alte părți interesate în acest domeniu.

În acest context, PNC contribuie la:

- promovarea Liniilor directoare ale OCDE și a principiilor conduitei responsabile în afaceri;
- diseminarea informațiilor și bunelor practici privind responsabilitatea companiilor în raport cu societatea, mediul și economia;
- facilitarea dialogului între diferite categorii de actori implicați în promovarea conduitei responsabile în mediul economic;

- sprijinirea aplicării principiilor diligenței necesare în activitatea întreprinderilor.

În același timp, PNC are un rol important în implementarea și monitorizarea Strategiei naționale pentru conduita responsabilă în afaceri pentru perioada 2026–2030, adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 1142/2025, care stabilește direcțiile de acțiune pentru consolidarea cadrului național privind promovarea responsabilității corporative și a dezvoltării durabile.

Resurse utile pentru instituțiile membre

- Portalul oficial al PNC România: [portalul PNC România](#)
- Liniile directoare ale OCDE pentru Întreprinderile Multinaționale privind Conduita Responsabilă în Afaceri: [ediția în limba română](#)
- [Strategia Națională pentru conduita responsabilă în afaceri 2026-2030](#)
- Pagina OCDE dedicată conduitei responsabile în afaceri: [pagina OCDE RBC](#)
- Ghidul OCDE privind diligența necesară pentru o conduită responsabilă în afaceri: [ghidul OCDE privind due diligence](#)
- Recomandarea OCDE privind rolul guvernului în promovarea conduitei responsabile în afaceri: [recomandarea OCDE](#)